

Sygn. akt IV U 374/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Zbigniew Zabawa

Protokolant: sekr. sądowy Anna Dorecka

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2019 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. O. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 20 marca 2019 roku nr (...)

w sprawie A. O. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu A. O. (1) prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej z dniem 23 stycznia 2019 roku.

Sygn. akt IV U 374/19

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 2 października 2019 r.

Decyzją z dnia 20 marca 2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia

23 stycznia 2019 r., odmówił A. O. (1) przyznania prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia wymogów, określonych w art. 184 powołanej ustawy, od wystąpienia których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury, ponieważ nie udokumentował 15 - letniego stażu pracy wykonywanej

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Przed dniem 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony nie wykonywał bowiem prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej. Do stażu pracy w szczególnych warunkach ZUS nie uwzględnił odwołującemu okresu zatrudnienia od 16 czerwca 1977 r.

do 30 września 1977 r. w (...)” S.A.

w K. z uwagi na rozbieżności pomiędzy treścią świadectwa pracy z dnia 31 maja

1978 r. i świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 9 kwietnia 2002 r. a treścią zarządzenia resortowego w zakresie zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska pracy w tym czasie, a ponadto okresów zatrudnienia od 16 sierpnia 1994 r. do 31 maja 1995 r. w P.P.U.H. (...) Sp. z o.o. w B. i od 1 czerwca 1995 r. do 31 grudnia 1998 r.

w firmie (...) w B., ponieważ ubezpieczony nie przedstawił dokumentów potwierdzających wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w tym czasie.

Decyzja ta została zaskarżona odwołaniem przez A. O. (1), reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika. Odwołujący domagał się zmiany zaskarżonej decyzji

i przyznania mu prawa do emerytury od dnia 23 stycznia 2019 r. W uzasadnieniu ubezpieczony podał, że ustalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pozostają

w sprzeczności ze stanem faktycznym, który został ustalony w sprawie o emeryturę pomostową, jaka toczyła się przed Sądem Okręgowym w Tarnowie pod sygn. akt

IV U 521/18. Jak wskazał, wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) w K. świadectwo pracy potwierdza fakt jego zatrudnienia w tym zakładzie od 10 czerwca 1978 r. do 15 sierpnia 1994 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter mechaniki maszyn budowlanych, którą to pracę wykonywał

w kanałach remontowych, co potwierdził zresztą świadek J. W.. Taka praca wymieniona została w Dziale XIV pod poz. 16 wykazu A, stanowiącego załącznik

do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zauważył przy tym, że czasowe wykonywanie pracy poza kanałem nie oznacza braku stałości pracy czy też pełnego jej wymiaru. W jego przypadku, praca poza kanałem była bowiem ściśle związana z pracą podstawową świadczoną w kanale. Odwołujący podkreślił, że

w trakcie zatrudnienia w (...)w K. od 24 października 1978 r. do 11 października 1980 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową, który to okres powinien zostać

mu uwzględniony w stażu pracy w szczególnych warunkach. Jak podał, pracę w szczególnych warunkach wykonywał również od 16 sierpnia 1994 r. do 31 maja 1995 r.

w P.P.U.H. (...) Sp. z o.o. w B. na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego,

co potwierdza świadectwa pracy z dnia 1 czerwca 1995 r. Taka praca wymieniona zaś została w Dziale V pod poz. 3 pkt 1 załącznika do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa

i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. Podobne rzecz się miała

z jego zatrudnieniem w firmie (...) w B. od 1 czerwca 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. Z umowy o pracę z dnia 1 czerwca 1995 r. wynika bowiem, że został zatrudniony

w tym zakładzie jako operator. W piśmie procesowym z dnia 1 lipca 2019 r. (data prezentaty: 4 lipca 2019 r.) odwołujący podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie

(k. 57-59).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podkreślił ponadto, że podstawowym dokumentem poświadczającym staż pracy

w warunkach szczególnych jest świadectwo wykonywania pracy w takich warunkach, wystawione przez uprawnionego pracodawcę lub jego następcę prawnego. Okresy pracy

w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 r., stwierdza bowiem zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji,

w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub

w świadectwie pracy. W piśmie procesowym z dnia 29 lipca 2019 r. (...) Oddział

w T. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie (k. 64).

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że A. O. (1) w dniu (...) ukończył 60 lat życia.

We wniosku z dnia 23 stycznia 2019 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury.

W postępowaniu przed ZUS ubezpieczony wykazał 25 - letni okres ubezpieczenia.

Zaskarżoną decyzją z dnia 20 marca 2019 r. (...) Oddział w T. odmówił A. O. (1) przyznania prawa do emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udokumentował na dzień 1 stycznia 1999 r. stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze 15 lat.

Odwołujący nie jest członkiem OFE.

(okoliczności bezsporne)

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

W okresie od 28 września 1977 r. do 24 stycznia 1978 r. odwołujący A. O. (1) uczestniczył w kursie podstawowym spawania gazowego. Odwołujący uzyskał uprawnienia do obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych

i drogowych typu koparki jednonaczyniowe do 0,8 m³ klasa trzecia w dniu 20 września 1979 r. oraz ładowarki jednonaczyniowe do 2,5 m³ w dniu 10 lutego 1996 r.

dowód:

- kserokopia K. spawacza nr (...) - akta osobowe z firmy (...) w B.,
- kserokopia K. operatora nr (...) - akta osobowe z firmy (...) (...) w B.,
- kserokopia Uprawnień maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych - akta osobowe z firmy (...) w B.,

Od 7 marca 1977 r. do 31 maja 1978 r. (1 rok, 2 miesiące i 25 dni) odwołujący pracował w (...)” w K. w pełnym wymiarze czasu pracy: od 7 marca 1977 r. do 15 czerwca 1977 r. na stanowisku montera maszyn i urządzeń w kanałach remontowych na Oddziale Remontów, od 16 czerwca 1977 r. do 30 września 1977 r. w charakterze maszynisty na Oddziale (...) oraz

od 1 października 1977 r. do 31 maja 1978 r. ponownie na stanowisku montera maszyn i urządzeń przemysłowych w kanałach remontowych na Oddziale (...), zaś od 2 stycznia 1978 r. na Oddziale(...). Zajmując stanowisko montera maszyn i urządzeń odwołujący pracował jako mechanik w kanałach remontowych przy remoncie koparek i sychaczy. Był to ciężki sprzęt budowlany o masie ponad 20 ton. Na hali znajdowały się 2 kanały remontowe. W jednym z nich naprawiano koparki, a w drugim sycharki. Jako mechanik pracujący w kanałach remontowych odwołujący zajmował się tylko podwoziami sprzętu.

To powodowało, że cały czas pracował w kanałach remontowych, nie zaś na powierzchni. Oprócz tego, był maszynistą maszyn budowlanych. Były to ciężkie maszyny budowlane

o tonażu 15-20 ton. W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wpisano mu co prawda stanowisko: pomocnik maszynisty koparki, ale faktycznie w okresie

od 16 czerwca 1977 r. do 30 września 1977 r. wykonywał obowiązki maszynisty ciężkiego sprzętu budowlanego. W kabinie tych ciężkich pojazdów odwołujący był zawsze sam

i nikomu nie asystował. Jako maszynista ciężkiego sprzętu budowlanego odwołujący pracował przy wykonywaniu wykopów na osiedlu (...) w N. (...). Z uwagi

na brak pracowników, odwołujący był kierowany albo do wykonywania zadań mechanika pracującego w kanałach remontowych albo maszynisty ciężkich maszyn budowlanych. Odwołujący wymienione wyżej prace realizował stale i w pełnym wymiarze godzin. Pracę świadczył po 8 godzin dziennie, a nawet dłużej. Odwołujący nie żądał sprostowania świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ponieważ kiedy je otrzymał, był młodym człowiekiem i nazwa stanowiska pracy go nie interesowała.

dowód:

- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia świadectwa pracy z dnia 31.05.1978 r.- k. 6 cz. III akt ZUS,
- dokumenty zgromadzone w aktach osobowych, w tym: umowa o pracę z dnia 07.03.1977 r., angaże z dnia 13.06.1977 r., 14.10.1977 r., 11.01.1978 r. i 02.05.1978 r., świadectwo pracy z dnia 31.05.1978 r.,
- zeznania odwołującego A. O. (1)- 00:31:04-00:38:22,

Od 10 czerwca 1978 r. do 15 sierpnia 1994 r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku montera mechanika maszyn budowlanych.

Od 28 października 1978 r. do 13 października 1980 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową (1 rok, 11 miesięcy i 17 dni). Po jej zakończeniu, w terminie 30 dni powrócił do pracy w Przedsiębiorstwie (...) w K. i realizował tę samą, co poprzednio pracę. Od 8 czerwca 1985 r. do 7 grudnia 1985 r. i od 5 września 1989 r. do 16 listopada 1990 r. odwołujący świadczył pracę na budowie zagranicznej S. - D. w (...).

dowód:

- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia świadectwa pracy z dnia 19.08.1994 r.- k. 14 cz. I akt ZUS, k. 8 cz. III akt ZUS,
- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia książeczki wojskowej- k. 4 cz. III akt ZUS,
- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia umowy o pracę na budowie zagranicznej na czas określony z dnia 03.06.1985 r.- k. 9 cz. III akt ZUS,
- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej- k. 40 cz. III akt ZUS,
- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia dokumentacji pracowniczej odwołującego- k. 25-54 as,
- wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego- k. 44-45 cz. III akt ZUS,

Przez cały okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. odwołujący pracował w kanałach remontowych jako monter mechanik maszyn budowlanych. Był to ciężki sprzęt budowlany o masie od 10 do 40 ton. Jako mechanik pracujący w kanałach remontowych odwołujący zajmował się tylko podwoziami maszyn budowlanych. Naprawiał i remontował sprzęt. Była to praca realizowana cały czas w kanałach w brygadzie podwozi koparek, spycharek i dźwigów. Na hali znajdowały się 2 kanały remontowe. Inne brygady zajmowały się naprawami nadwozi oraz naprawami związanymi z elektryką i malowaniem. Pracownicy z innych brygad pracowali na powierzchni hali. Na kanale najazdowym na zewnątrz hali mechanicy wykonujący na co dzień swoje obowiązki w kanałach remontowych pracowali jedynie sporadycznie.

Jako mechanik w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych odwołujący pracował stale i w pełnym wymiarze godzin. Pracę świadczył po 8 godzin dziennie, a nawet dłużej. W okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej odwołujący przez około rok pracował w (...) Przedsiębiorstwie (...) przy użyciu koparki, wykonując

wykopy pod budowę osiedli mieszkaniowych i pod kanalizację. Po zakończeniu zasadniczej służby wojskowej, powrócił do pracy w Przedsiębiorstwie (...) w K. i dalej pracował jako mechanik w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych. Taką samą pracę stale i w pełnym wymiarze godzin odwołujący realizował w D.. Odwołujący nadal pracował w kanałach remontowych na hali przy naprawie sprzętu wysyłanego z Przedsiębiorstwa (...) w K. do (...), wykorzystywanego przy budowie elektrowni atomowej. W D. odwołujący często pracował nawet po 12 godzin na dobę. Pracę świadczył w soboty i w niedziele z tym, że w niedziele pracowano po 8 godzin. Po zakończeniu pracy na budowie eksportowej (...), odwołujący nadal świadczył pracę w Przedsiębiorstwie (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy jako mechanik w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

dowód:

- zeznania świadka J. W.- 00:17:15-00:28:11,
- zeznania odwołującego A. O. (1)- 00:41:06-00:57:28,

Od 16 sierpnia 1994 r. do 31 maja 1995 r. (9 miesięcy i 15 dni) odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno - Usługowo - Handlowym (...) Spółka z o.o. w B. w pełnym wymiarze czasu pracy jako operator sprzętu ciężkiego. Przedsiębiorstwo to zajmowało się wydobywaniem żwiru z ziemi. W tym czasie, odwołujący stale i w pełnym wymiarze godzin pracował jako operator koparek. Były to ciężkie koparki od 12 do 40 ton. Jeżeli istniała taka potrzeba, odwołujący świadczył również pracę w kanale remontowym, zajmując się naprawą tego sprzętu budowlanego. Głównym jego zajęciem była jednak praca operatora koparki. Pracę tę odwołujący wykonywał przez co najmniej 8 godzin dziennie.

dowód:

- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia zaświadczenia zakładu pracy z dnia 09.12.1996 r.- k. 10 cz. III akt ZUS,
- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia świadectwa pracy z dnia 01.06.1995 r.- k. 13 cz. III akt ZUS,
- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej- k. 40 cz. III akt ZUS,
- zeznania odwołującego A. O. (1)- 00:57:28-01:01:14,

Od 1 czerwca 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. (3 lata i 7 miesięcy) odwołujący pracował w firmie (...) w B. (...) w B. w pełnym wymiarze godzin jako operator sprzętu ciężkiego. Firma ta zajmowała się wydobywaniem piasku i żwiru. Przez cały okres zatrudnienia w firmie (...) odwołujący pracował jako operator koparki i ładowarki przy wydobywaniu piasku i żwiru. W takim charakterze świadczył pracę po 8 godzin dziennie, a nawet dłużej. W pewnym okresie czasu kopalnie odkrywkowe żwiru podlegały Urzędowi (...). Z uwagi na to, że odwołujący posiadał uprawnienia nadane przez dozór górniczy, musiał kontrolować po zakończeniu pracy czy na taśmociągach znajdują się osłony i w ogóle czy taśmociągi zostały prawidłowo zabezpieczone. Uprawnienia nadzorcze odwołujący realizował jednak już po zakończeniu pracy.

dowód:

- umowa o pracę z dnia 01.06.1995 r.- akta osobowe,
- zaświadczenie o ukończeniu instruktażu ogólnego (w ramach szkolenia wstępnego) w dziedzinie BHP z dnia 19.06.1997 r.- akta osobowe,
- zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy z dnia 22.05.1998 r.- akta osobowe,

- zeznania odwołującego A. O. (1)- 01:01:14-01:04:48,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, zeznania świadka i odwołującego.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadka J. W. oraz słuchanego w charakterze strony A. O. (1), którzy wskazali na okoliczności istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia, dotyczące rodzaju, charakteru i warunków pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w K.. Zeznania te zasługiwały na walor pełnej wiarygodności, gdyż wzajemnie ze sobą korespondowały, były wewnętrznie spójne, a przy tym przekonujące w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego. Odwołujący opisał ponadto, jaki charakter miała jego praca w pozostałych spornych okresach zatrudnienia. Zeznania te były rzeczowe, przekonujące i pośrednio znalazły potwierdzenie w treści dokumentów, które posłużyły Sądowi do ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 20 marca 2019 r. zasługiwało na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołującemu A. O. (1) przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Wymagany w art. 184 ust. 1 pkt 2 okres składkowy i nieskładkowy przewiduje art. 27 powołanej ustawy, w świetle którego wynosi on co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Przepis art. 32 ustawy statuuje natomiast, iż ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 1. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu- za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Stosownie do treści art. 32 ust. 4 ustawy, wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Mowa tu o rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Jak wynika z § 1 wskazanego rozporządzenia, stosuje się je do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

W myśl § 2 ust. 1, okresami uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (ust. 2).

Zgodnie zaś z § 4 ust. 1, prawo do emerytury nabywa pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A rozporządzenia, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz legitymuje się wymaganym okresem zatrudnienia, w tym co najmniej okresem 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący osiągnął wiek 60 lat, posiadał na dzień 1 stycznia 1999 r. wymagany 25 - letni okres ubezpieczenia i nie jest członkiem OFE. Rozstrzygnąć natomiast należało, czy odwołujący legitymuje się co najmniej 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

W orzecznictwie podkreśla się, że w spornych przypadkach uwzględnienie okresów wykonywania pracy szkodliwej lub uciążliwej, wymaganej do przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym, następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków ubezpieczonego oraz wykonywania przez niego szkodliwego zatrudnienia bezpośrednio, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ocena wykonywania pracy szkodliwej „stale i w pełnym wymiarze czasu pracy” powinna być racjonalna i odnosić się do konkretnego rodzaju pracy i cech charakteryzujących sposób jej faktycznego świadczenia u danego pracodawcy (por. wyrok SN z dnia 4 listopada 2015 r., I UK 509/14, LEX nr 1929077). Z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą zatem korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach pracy wymienionych w wykazie A lub B, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający takie świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwa traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., które stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej w nim podstawy prawnej. Sąd może więc prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy świadczona przez stronę praca była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia i czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załącznikach

nr 1 lub 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2018 r., III AUa 218/18, LEX nr 2628334, wyrok SA we Wrocławiu z dnia 14 lutego 2012 r., III AUa 1717/11, LEX nr 1129731, wyrok SA w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r., III AUa 3113/08, LEX nr 552003, wyrok SA

w Białymstoku z dnia 24 września 2008 r., III AUa 795/08, OSAB 2008/4/60-68).

W orzecznictwie podkreśla się również, że brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie przekreśla możliwości ustalania, że ubezpieczony pracą w takim charakterze rzeczywiście wykonywał. W szczególności wnioskodawca może wykazywać innymi środkami dowodowymi, że jego praca świadczona była w warunkach szczególnych. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się bowiem

te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. Zastosowanie mają zatem art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. Świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę stanowi tylko domniemanie, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. W sytuacji zatem, kiedy brak wymaganego świadectwa wystawionego przez pracodawcę, sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była realizowana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia i czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze (por. np. wyrok SA w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r., III AUa 3113/08, LEX nr 552003).

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85 (LEX nr 14635) wyjaśnił, że w postępowaniu o świadczenia emerytalno - rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy. Pogląd ten został rozwinięty w znowelizowanym art. 473 k.p.c., który stanowi, że w sprawach

z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W postępowaniu przed tymi sądami okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń mogą być udowodniane wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi (por. wyrok SN z dnia 2 lutego 1996 r.,

II URN 3/95, OSNP 1996/16/239). Skoro więc w niniejszej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionował fakt wykonywania przez odwołującego pracy w szczególnych warunkach, zasadnym stało się ustalenie okoliczności istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia w oparciu o zeznania świadka, odwołującego i pośrednio na podstawie dowodów z dokumentów. Sąd w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, inaczej

niż organ rentowy w postępowaniu administracyjnym, nie obowiązują ograniczenia dowodowe. W sprawach tych, zgodnie z art. 473 § 1 k.p.c., nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. Oznacza to, że również w sprawie o prawo do emerytury w obniżonym wieku, w której niezbędne jest ustalenie, iż ubezpieczony posiada staż pracy w szczególnych warunkach, sąd jest władny dokonać ustaleń dotyczących obowiązków ubezpieczonego w trakcie zatrudnienia,

na podstawie dowodów osobowych, np. dowodu z zeznań świadka - bezpośredniego przełożonego osoby ubezpieczonej w spornym okresie oraz dowodu z przesłuchania samego ubezpieczonego (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 6 marca 2019 r., III AUa 787/18, LEX nr LEX nr 2637028).

W tej sprawie przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało, że odwołujący legitymuje się co najmniej 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Pracę taką odwołujący wykonywał w (...) w K. od 7 marca 1977 r. do 15 czerwca 1977 r. i od 1 października 1977 r. do 31 maja 1978 r., zajmując stanowisko montera maszyn i urządzeń, pracując w tym czasie kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych, a także

od 16 czerwca 1977 r. do 30 września 1977 r. pracując w tym czasie w charakterze maszynisty sprzętu ciężkiego. Jak wynika z zeznań, zajmując stanowiska montera maszyn

i urządzeń odwołujący stale i w pełnym wymiarze godzin pracował w kanałach remontowych przy remoncie koparek i spychaczy. Był to ciężki sprzęt budowlany o masie ponad 20 ton.

Od 16 czerwca 1977 r. do 30 września 1977 r. ubezpieczony był zaś stale i w pełnym wymiarze czasu pracy maszynistą maszyn budowlanych. Były to ciężkie maszyny budowlane o tonażu 15-20 ton. W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wpisano co prawda odwołującemu stanowisko: pomocnik maszynisty koparki, ale faktycznie w okresie wymienionym w tym dokumencie wykonywał on obowiązki maszynisty ciężkiego sprzętu budowlanego. Odwołujący zeznał, że nie żądał sprostowania świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ponieważ kiedy je otrzymał, był młodym człowiekiem i nazwa stanowiska pracy go nie interesowała. Zeznania te, w ocenie Sądu, były przekonujące. W dniu 20 września 1979 r. odwołujący uzyskał uprawnienia do obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych typu koparki jednonaczyniowe do 0,8 m⁽³⁾ klasa trzecia, co potwierdza kserokopia K. operatora nr (...) i kserokopia Uprawnień maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych. W aktach sprawy znajduje się potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia dokumentacji pracowniczej odwołującego z Przedsiębiorstwa (...) w K..

W korespondencji wewnętrznej zakładu dotyczącej opinii o pracowniku wystawionej przez Przedsiębiorstwo (...) wskazano, że odwołujący jest długoletnim pracownikiem,

a pracuje w charakterze operatora maszyn budowlanych. Treść tego dokumentu potwierdza tylko dokonane przez Sąd ustalenia.

Wykonywana przez odwołującego w spornym okresie praca wymieniona została

w Dziale XIV, zatytułowanym: „Prace różne”, pod pozycją 16 (prace wykonywane

w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych) wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Praca zaś operatora sprzętu ciężkiego wymieniona została w Dziale V, zatytułowanym: „W budownictwie

i przemyśle materiałów budowlanych”, pod poz. 3 (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych) wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pracę w szczególnych warunkach odwołujący realizował również w okresie zatrudnienia od 10 czerwca 1978 r. do 15 sierpnia 1994 r. w Przedsiębiorstwie (...) w K., w tym od 8 czerwca 1985 r.

do 7 grudnia 1985 r. i od 5 września 1989 r. do 16 listopada 1990 r. na budowie zagranicznej S. - D. w (...). Pomimo nazwy zajmowanego stanowiska, ubezpieczony stale

i w pełnym wymiarze godzin pracował w kanałach remontowych przy naprawie ciężkiego sprzętu budowlanego o masie od 10 do 40 ton. Podobnie, jak w poprzednim spornym okresie zatrudnienia, odwołujący zajmował się tylko naprawą i remontami podwozi maszyn budowlanych. Inne brygady realizowały naprawy nadwozi, naprawy związane z elektryką i malowanie. Pracownicy z innych brygad pracowali na powierzchni hali. Wszystkie te okoliczności potwierdził przesłuchany w sprawie świadek J. W., który

w Przedsiębiorstwie (...) w K. zajmował takie samo stanowisko co ubezpieczony. Świadcowi zakład pracy wystawił świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach i otrzymał on prawo do emerytury

w obniżonym wieku emerytalnym. Taką samą pracę stale i w pełnym wymiarze godzin odwołujący realizował w D.. Odwołujący nadal pracował w kanałach remontowych na hali przy naprawie sprzętu wysyłanego z Przedsiębiorstwa (...) w K. do (...), wykorzystywanego przy budowie elektrowni atomowej. Praca ta, jak już zaznaczono, wymieniona została w Dziale XIV, zatytułowanym: „Prace różne”, pod pozycją 16 (prace wykonywane w kanałach remontowych

przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych) wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

W stażu pracy w szczególnych warunkach należało uwzględnić ponadto odwołującemu okres zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1978 r. do 13 października 1980 r., odbywanej w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K..

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS), jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia. Okres służby wojskowej dla żołnierza zatrudnionego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych, który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach, jest nie tylko okresem służby w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale także okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (por. np. wyroki SN: z dnia 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108; z dnia 9 marca 2010 r., I UK 333/09, LEX nr 585739 i z dnia 24 maja 2012 r., II UK 265/11, LEX nr 1227192).

W tym miejscu wskazać również trzeba na uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13, LEX nr 1385939), zgodnie z którą czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy

z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego

do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS).

Stosownie do treści obowiązującego od 29 listopada 1967 r. (data wejścia w życie)

do 1 stycznia 1975 r. art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 r. Nr 44, poz. 220), okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zaliczało się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby albo w tej samej gałęzi pracy. Warunkiem zaliczenia okresu odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia, jak stanowił ust. 3 tego artykułu, było zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 lub art. 107 ust. 1.

W myśl przepisu art. 106 ust. 1 tej ustawy, zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, był obowiązany zatrudnić

go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz nie niżej opłacanym, jeżeli najpóźniej w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powodowało rozwiązanie stosunku pracy z mocy prawa, chyba że nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika. Z dniem 1 stycznia 1975 r. przepis ten uległ modyfikacji i przewidywał, że niezachowanie wskazanego wyżej terminu powodowało wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło

z przyczyn niezależnych od pracownika. Z dniem 1 maja 1975 r. zmianie uległo też brzmienie art. 108 ust. 1, który od tego czasu przewidywał, że czas odbywania zasadniczej

lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął

on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Oba te przepisy (art. 108 ust. 1 i art. 106 ust. 1 ustawy) obowiązywały do dnia

5 sierpnia 1979 r.

Również w orzecznictwie Sądów Apelacyjnych podkreśla się, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z 1967 r.

o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS) (wyrok SA w Katowicach z dnia 16 czerwca 2016 r., III AUa 653/16, LEX nr 2096416, wyrok SA w Gdańsku z dnia 10 maja 2016 r., III AUa 26/16, LEX nr 2053846, wyrok SA w Szczecinie z dnia 14 stycznia 2016 r., III AUa 335/15, LEX nr 2086603, wyrok SA w Poznaniu z dnia 17 czerwca 2015 r., III AUa 1772/14, LEX nr 1781968, wyrok w Białymstoku z dnia 8 lipca 2014 r., III AUa 148/14, LEX nr 1493855). W wyroku z dnia 13 listopada 2015 r., III AUa 52/15 (LEX nr 1968135) Sąd Apelacyjny w Katowicach podkreślił, że skoro ubezpieczony po odbyciu zasadniczej służby wojskowej w terminie do 30 dni po jej zakończeniu powrócił do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w tym samym zakładzie pracy, w którym pracował przed powołaniem do służby, to zmiana brzmienia art. 108 ust. 1 ustawy z 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL od 1 stycznia 1975 r. nie zmienia jego sytuacji i zasadnie uznać można okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 1 stycznia 1975 r. do 15 października 1975 r. za okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Odbywanie przez odwołującego zasadniczej służby wojskowej przypada na okres od 28 października 1978 r. do 13 października 1980 r. W całym tym okresie nie obowiązywał już przepis art. 108 ust. 1 ustawy z 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony PRL. Z dniem

6 sierpnia 1979 r. dotychczasowy art. 108 ust. 1-4 powołanej ustawy zastąpiony został przepisem art. 108, zgodnie z którym Minister Obrony Narodowej określał w zależności

od potrzeb obrony sposób i formę odbywania ćwiczeń wojskowych oraz ich ilość i czas trwania dla poszczególnych grup żołnierzy rezerwy, stosownie do ich wieku oraz stopnia

i rodzaju wyszkolenia wojskowego. W takim brzmieniu przepis obowiązywał do 10 lutego 1984 r. Z dniem 6 sierpnia 1979 r. odpowiednikiem art. 108 ust. 1 ustawy stał się

art. 120 ust. 1. Stosownie do jego treści, pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wliczał się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął

on pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych. Za dopuszczalnością uwzględniania w stażu pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej przypadającego po dniu 5 sierpnia 1979 r. opowiedział się w sposób jednoznaczny Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 14 lipca 2016 r.,

III UZP 9/16 (LEX nr 2086158). Potwierdził to również Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 30 marca 2017 r., III AUa 432/16 (LEX nr 2295224). Skoro zaś tak, okres odbywania przez odwołującego zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1978 r. do

13 października 1980 r. należało uwzględnić mu w stażu pracy w szczególnych warunkach.

W szczególnych warunkach odwołujący pracował też od 16 sierpnia 1994 r. do

31 maja 1995 r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno - Usługowo - Handlowym (...) Spółka z o.o. w B.. W tym czasie, jak wynika z treści dokumentów w postaci potwierdzonej za zgodność z oryginałem kserokopii zaświadczenia zakładu pracy z dnia

9 grudnia 1996 r. (k. 10 cz. III akt ZUS), potwierdzonej za zgodność z oryginałem kserokopii świadectwa pracy z dnia 1 czerwca 1995 r. (k. 13 cz. III akt ZUS) i potwierdzonej

za zgodność z oryginałem kserokopii legitymacji ubezpieczeniowej (k. 40 cz. III akt ZUS),

a ponadto zeznań odwołującego, A. O. (2) stale i w pełnym wymiarze godzin pracował jako operator sprzętu ciężkiego. Przedsiębiorstwo to zajmowało się wydobywaniem żwiru

z ziemi. Odwołujący na co dzień był operatorem koparek. Były to ciężkie koparki od 12 do 40 ton. Jeżeli istniała taka potrzeba, odwołujący świadczył również pracę w kanale remontowym, zajmując się naprawą tego sprzętu budowlanego. Głównym jego zajęciem była jednak praca operatora koparki, którą realizował przez co najmniej 8 godzin dziennie.

W szczególnych warunkach odwołujący pracował ponadto od 1 czerwca 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. w firmie (...) w B. (...) (...) w B.. Jak ustalił Sąd w oparciu o dowody z dokumentów i zeznania odwołującego, w tym czasie ubezpieczony był operatorem sprzętu ciężkiego. Umową o pracę z dnia 1 czerwca 1995 r. powierzono odwołującemu stanowisko operatora. Stanowisko operatora ładowarki zostało wskazane w zaświadczeniu lekarskim z dnia 22 maja 1998 r., w którym lekarz z zakresu medycyny pracy stwierdził brak przeciwwskazań do wykonywania pracy przez ubezpieczonego w takim charakterze. Stanowisko zaś operatora sprzętu ciężkiego wymienione zostało w zaświadczeniu o ukończeniu przez odwołującego instruktazu ogólnego (w ramach szkolenia wstępnego) w dziedzinie BHP z dnia 19 czerwca 1997 r. na takim właśnie stanowisku. Słuchany w charakterze strony odwołujący zeznał, że przez cały okres zatrudnienia w firmie (...) pracował jako operator koparki i ładowarki przy wydobywaniu piasku i żwiru. W takim charakterze świadczył pracę po 8 godzin dziennie, a nawet dłużej. Z uwagi na to, że posiadał uprawnienia wystawione przez dozór górniczy, musiał kontrolować po zakończeniu pracy czy na taśmociągach znajdują się osłony i w ogóle czy taśmociągi zostały prawidłowo zabezpieczone. Uprawnienia nadzorcze realizował jednak po pracy, czyli poza obowiązującymi go godzinami czasu pracy, kiedy był wyłącznie operatorem sprzętu ciężkiego. W ocenie Sądu, zeznania odwołującego były szczerze oraz zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Dlatego, istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności dotyczące zatrudnienia odwołującego w firmie (...) w B.(...) (...) w B. Sąd poczynił w oparciu o znajdującą się w aktach osobowych dokumentację, a ponadto zeznania samego ubezpieczonego. Pomiął jednak treść świadectwa pracy z dnia 24 stycznia 2011 r., które wystawione zostało po 12 latach od zakończeniu przez odwołującego pracy na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego w firmie (...). Zdaniem Sądu, przez sam tylko ten fakt dokument ten nie odzwierciedla w pełni rzeczywistego charakteru pracy ubezpieczonego w okresie od 1 czerwca 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. Poza tym, odwołujący w sposób przekonujący wyjaśnił, dlaczego w świadectwie pracy z dnia 24 stycznia 2011 r., obejmującym okres zatrudnienia od 1 czerwca 1995 r. aż do 21 stycznia 2011 r. wskazano, że w tym czasie był kierownikiem zakładu górniczego.

Dokonując kwalifikacji pracy odwołującego w spornych okresach zatrudnienia Sąd miał na uwadze, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki SN: z dnia 8 czerwca 2011 r., I UK 393/10, LEX nr 950426, z dnia 19 maja 2011 r., III UK 174/10, LEX nr 901652, z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638, z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009/5-6/75, z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283, z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008/21-22/329 i z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008/21-22/325).

Sporne okresy zatrudnienia dają odwołującemu łącznie co najmniej 15 - letni staż pracy w szczególnych warunkach.

W okolicznościach faktycznych sprawy Sąd uznał, że zaskarżona decyzja (...) Oddział w T. z dnia 20 marca 2019 r. nie była zasadna. Na dzień 1 stycznia 1999 r. odwołujący wykazał bowiem co najmniej 15 - letni okres pracy w szczególnych warunkach.

Mając to na uwadze, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego

oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej z dniem 23 stycznia 2019 r., tj. od daty wniosku.